

Հաստատում էմ

Տևօրեն

01.09.2023թ.

Վ. Տղանյան

Ստուգված է

Տարրական մ/մ

Նախագահ՝

Կ. Զիբուխյան

**Երևանի Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի
թ.57 հիմնական դպրոց**

**2023-2024 ուստարի
Երաժշտության
թեմատիկ պլանավորում**

Դասարան՝ 2-րդ

Ուսուցիչ՝ Ա. Բարեղամյան

Դաս	Էջ	Թեմա. « ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԶ ԵՎ ՄԱՏՉԵԼԻ ԺԱՆՐԵՐԸ (ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ)» 17 ժամ	Ժամ
Նպատակ		<ul style="list-style-type: none"> • Ձարգացնել՝ Երաժշտության մեջ արտահայտչական միջոցները, խոսքի մասերը զգալու կարողությունը: • Ձարգացնել երկմաս երգերը ճանաչելու և տարբերելու կարողությունը: • Ձարգացնել երաժշտությունը վերլուծելու ընդունակությունը: • Ձարգացնել ռիթմական նվագարաններով նվագակցություններ կատարելու կարողությունը: 	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանալ ինչպես մայրենի լեզուն, այնպես էլ երաժշտական լեզուն ունի խոսքի մասեր, դրանք են՝ հնչյունը, մոտիվը, ֆրազը, նախադասությունը և այլն: • Ճանաչել երաժշտության արտահայտչական միջոցները • Կատարել ռիթմական նվագարաններով նվագակցություններ: 	
1	4-9	Երգ Ուսուցանել՝ Ռ. Ալթունյանի «Դպրոցի ճամփան» երգը, Ունկնդրել 1-ին դասարանում անցած նյութերը:	2
2-3	10-15	Երգի տեսակները Ունկնդրել՝ Կոմիտասի «Կաքավիկը», Մոցարտի «Օրորոցայինը», Ռ. Մելիքյանի «Մանուկն ու ջուրը», Ա. Խաչատրյանի «Օրորոցայինը», Բ. Կնաչյանի <<Քուն եղիր բալաս>>, <<Արև, արև>> Ուսուցանել՝ հայկ. ժող. «Նանիկ ասեմ բալիկիս», «Գացեք, տեսեք», «Ջան գառնուկ» երգերը:	3
4	16-21	«Պար» Ունկնդրել՝ Կոմիտասի «Շուշիկի պարը», Ա. Խաչատրյանի «Ծերունիների պարը», Ուսուցանել՝ հայ. ժող. «Նախշուն կաքավ, կաքավիկ» պարերգը:	2
5	22-25	Պարերգ	

		Ունկնդրել՝ Ա. Խաչատրյանի «Աղջիկների պարը», Ա.Սպենդիարյանի «Տղամարդկանց պարը», Ուսուցանել՝ հայ. ժող. «Հոպա զարկե՛ ու քելե՛» պարերգը:	3
6	26-29	Քայլերգ Ուսուցանել՝ «Ուղիղ կարգով» ժող երգը:	2
7	30-37	Քայլերգի տեսակները Ունկնդրել՝ Էդ. Միրզոյանի «Տիկնիկների պարը», Ա. Լուսինյանի «Արջուկների պարը», Մ. Մազմանյանի «Կատվի պարը» Կատարել՝ «Եկեք մրցենք» երգը: Ունկնդրել և սովորել <<Հայրենիք>> երգը	3
8	38-49	Երաժշտության տեսակները հանդես են գալիս միասին՝ երգ, պար, քայլերգ Ունկնդրել Ռ.Մելիքյանի <<Մանուկն ու ջուրը>>, Կատարել <<Աքլորիկի, թխսի և ճուտիկների երգը>>, «Գացեք, տեսեք», «Ձան գառնուկ» երգերը:	2
Դաս	Էջ	Թեմա. «Ո՞ՒՐ ԵՆ ՄԵՁ ՏԱՆՈՒՄ ԱՅԴ ԺԱՆՐԵՐԸ» 13 ժամ	Ժամ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Չարգացնել երաժշտության տեսակները լսելու, ընկալելու և տարբերելու կարողությունը: • Չարգացնել երգերի մեղեդիները ռիթմական վանկերով /թի-թի, թա, թա-ա/ կատարելու կարողությունը: • Չարգացնել երգերը թեթև և նուրբ, բնական ձայնով կատարելու հմտությունը: • Չարգացնել առանց լարվածության, մաքուր ինտոնացիայով երգելու, սեփական ձայնը ընկերների ձայնին հարմարեցնելու կարողությունը: • Ծանոթացնել «թա-ա» կես տևողության հնչյունին և նոտագրությանը: • Չարգացնել երաժշտական խաղերում կերպարը ճիշտ վերարտադրելու կարողությունը: 	

Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Տարբերակի քայլերգային երաժշտությունը; • Ճիշտ կեցվածքով, ճիշտ շնչառությամբ և առողջանության կատարի քայլերգային երգը: • Կատարի քայլք՝ երաժշտության բնույթին, ռիթմին, տեմպին համապատասխան: • Իմանա երաժշտական հնչյունների տևողությունը և իրար հաջորդող տարբեր տևողությունների փոխհարաբերության անվանումը: • Ներկայացնի մեղեդու ռիթմի մեջ դադարների անվանումը: 	
9-10	50-53	Օպերա Ունկնդրել Լ. Վ. Բեթհովենի «Ուրախ, տխուր» ստեղծագործությունը, Ուսուցանել Մ. Մազմանյանի «Աքլորիկի, թխսի և ճուտիկի երգը»:	3
11	54-55	Բալետ Ունկնդրել՝ Ա. Խաչատրյանի «Աղջիկների պարը», Ա. Խաչատրյանի «Վարդագույն աղջիկների պարը»,	3
12-13	56-57	Սիմֆոնիա Ունկնդրել Է. Միհրանյանի «Պատանեկան» սիմֆոնիայից մեկ հատված, Կրկնել հայ. ժող. «Արև, արև» երգը:	3
14-15	57-63	Երգը օպերայում, բալետում, սիմֆոնիայում . Ուսուցանել Մ. Մազմանյանի «Թխսի և կատվի կռիվը» և հայ. ժող. «Մայրիկիս» երգերը, Ունկնդրել Ա. Խաչատրյանի «Օրորոցայինը» «Գայանե» բալետից և հատվածներ Պ. Չայկովսկու, Է. Միբգոյանի սիմֆոնիաներից:	3
15		1-ին կիսամյակի ամփոփում-դաս համերգ	1
Դաս	Էջ	Թեմա. «Ո՞ՒՐ ԵՆ ՄԵԶ ՏԱՆՈՒՄ ԱՅԴ ԺԱՆԲԵՐԸ» 10 ժամ	Ժամ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Զարգացնել երաժշտական ստեղծագործություններ լսելու և երաժշտության տեսակները զգալու, համեմատելու կարողությունը: 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Զարգացնել մաքուր ինտոնացիայով և արտահայտիչ երգելու հմտությունը: • Զարգացնել երաժշտական լսողությունը: • Զարգացնել պարային շարժումները և ամբողջական պարեր կատարելու կարողությունները: 	
	Վերջնարդյունք-ները	<ul style="list-style-type: none"> • Լսի, զգա և համեմատի երաժշտության տեսակները: • Երգի ձևերի նշաններով և նոտաներով: • Երգի արտահայտիչ և մաքուր ինտոնացիայով: 	
21-22	64-69	<p>«Պարը բալետում, օպերայում և սիմֆոնիայում» Ունկնդրել Ա. Խաչատրյանի «Վարդագույն աղջիկների պարը», «Սուսերով պարը» «Գայանե» բալետից, Ա. Սպենդիարյանի «Ալմաստ» օպերայից «Տղամարդկանց պարը», Մ. Մազմանյանի «Կատվի պարերգը» «Ճուտիկ» օպերայից, Պ. Չայկովսկու «Փոքրիկ կարասների պարը» «Կարապի լիճը» բալետից: Ուսուցանել հայ. ժող. «Հանիկ, նայ՛ երգը:</p>	5
23-24	70-73	<p>«Քայլերգը օպերայում, բալետում, սիմֆոնիայում» Ունկնդրել քայլերգեր Ա. Խաչատրյանի «Գայանե» բալետից և Ա. Սպենդիարյանի «Ալմաստ» օպերայից, Ա. Խաչատրյանի երկրորդ սիմֆոնիայից «Որսկան ախպերը» և Լ. Վ.Բեթհովենի «Ուրախության ձոներգը» 9-րդ սիմֆոնիայից, Ուսուցանել «Գովք Չամբարին» երգը:</p>	5
Դաս	Էջ	Թեմա . ԻՆՉՊԵՍ Է ՍՏԵՂԾՎՈՒՄ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ) Երաժշտական արտահայտչական միջոցները » 18 ժամ	Ժամ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթացնել ժողովրդական, աշուղական և դասական երաժշտության նմուշներին • զարգացնել խոսակացական և 	

		<p>երաժշտական ինտոնացիաների ընդհանրությունները և տարբերությունները զգալու կարողություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • երգերի և ձայնավարժությունների միջոցով զարգացնել երգչային կատարողական հմտությունները • զարգացնել միաձայն երգերը մաքուր ինտոնացիայով երգելու կարողությունը • զարգացնել տարբեր բնույթի ինտոնացիաներով քառատող և համապատասխան մեղեդիներ ստեղծելու կարողությունը • զարգացնել երկձայն մեղեդիները ձեռքի նշաններով և նոտաներով երգելու կարողությունը 	
	Վերջնարդյունք-ները	<ul style="list-style-type: none"> • երգի միաձայն մեղեդիները մաքուր ինտոնացիայով • ստեղծի տարբեր բնույթի ինտոնացիաներով քառատողեր և համապատասխան մեղեդիներ • երգի երկձայն մեղեդիները ձեռքի նշաններով և նոտաներով 	
25-26	74-76	<p><u>Ի՞նչ է երաժշտական խոսքը</u> <u>Ունկնդրել Ա. Խաչատրյանի «Անդանտինո» երգը.</u> <u>Ուսուցանել «Խնկի ծառ» երգը:</u></p>	3
27-28	77-79	<p><u>Երաժշտական ստեղծագործության կառուցվածքը</u> <u>Ունկնդրել Ռ. Մելիքյանի «Մանուկն ու ջուրը» երգը.</u> <u>Ուսուցանել հայ. ժող. «Լեպիռ, լե, լե» երգը:</u></p>	3
29-30	80-81	<p><u>Տեմբր _____ (ձայներանգ), _____ երաժշտական արտահայտչական միջոցներ</u> <u>Յ. Բրամսի «Հունգարական պարը».</u> <u>Ունկնդրել Ա. Սպենդիարյանի «Օրորոցայինը» ջութակի և թավջութակի կատարմամբ.</u></p>	3
	82-84	<p><u>Սովորել Գարուն եկավ երգը, Դ.Կարախանյանի <<Երեք Ընկերուհիներ>> ստեղծագործությունը</u></p>	3
		<p><u>Ամփոփել տարվա ընթացքում անցած նյութը՝</u></p>	4

		<u>Երաժշտատեսական գիտելիքները, երգերը և այլն:</u> <u>Կազմակերպել դաս-համերգ, երաժշտական ժամանց և վիկտորինաներ</u>	
--	--	--	--

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

Ուսուցանել «Հայրենիք», «Քեռին եկավ մեր բակը» երգերը:

Ունկնդրել ռուս կոմպոզիտոր Դմիտրի Կաբալևսկու «Քայլերգի երեք տեսակները»:

Ուսումնասիրել երաժշտական հնչյունների տևողությունները:

1. Ո՞ր է տանում քայլերգային երաժշտությունը:
2. Ինչպե՞ս է կոչվում երաժշտական հնչյունի գրառման նշանը:
3. Ինչպիսի՞ն են լինում երաժշտական հնչյուններն ըստ տևողության:
4. Ինչպե՞ս են անվանում իրար հաջորդող տարբեր տևողությունների փոխհարաբերությունը:
5. Ինչպե՞ս են անվանում երաժշտական դադարները (մեղեդու ռիթմի մեջ):

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. « Հայրենիք», «Քեռին եկավ մեր բակը» երգերի բառերը:
2. Երաժշտական հնչյունի գրառման նշանի անվանումը:
3. Երաժշտական հնչյուններն ըստ տևողության:
4. Իրար հաջորդող տարբեր տևողությունների փոխհարաբերությունը:
5. Երաժշտական դադարների (մեղեդու ռիթմի մեջ) անվանումը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքը կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Քայլել և ծափով ցույց տալ «Հայրենիք» քայլերգի զարկերը:
2. Կատարել «Հայրենիք», «Քեռին եկավ մեր բակը» երգերը
3. Ունկնդրելով տարբերակել քայլերգային երաժշտությունը:
4. Ունկնդրելով երաժշտությունը՝ ծափ տա երգի ռիթմը, ոտքի թաթերով հարվածի զարկերը:
5. Ցուցադրել «Քեռին եկավ մեր բակը» երգի ռիթմը:

Ունկնդրել Բեթհովենի «Արջամուկ» երգը, Ժ. Բիզեի «Տղաների քայլերգը» «Կարմեն» օպերայից, Ռ. Մելիքյանի «Կլոր պարը», «Գարուն եկավ» երգերը:

Սովորել «Գարուն եկավ» երգը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվագագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է երաժշտական խոսքը:
2. Ինչպե՞ս է կոչվում մանկական բարձր ձայնը:
3. Կարո՞ղ է միևնույն երգը հնչել որպես երգ, որպես պարերգ, որպես քայլերգ:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Որ ինչպես խոսակցական լեզուն, երաժշտությունը նույնպես ունի իր լեզուն:
2. Որ մանկական ձայներն են՝ դիսկանտ կամ սոպրանո:
3. Որ երգը կարող է լինել մեկ՝ որպես երգ, մեկ՝ որպես պարերգ, մեկ՝ որպես քայլերգ:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքը կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Տարբերել մոտիվ, ֆրագ, նախադասություն մասնիկները:
2. Ունկնդրելով Լ. Վան Բեթհովենի «Արջամուկ» և Ժորժ Բիզեի «Կարմեն» օպերայից «Տղաների քայլերգը» ստեղծագործությունները ասել՝ ո՞ր ստեղծագործությունում է հնչում մանկական ձայնը:
3. «Գարուն եկավ» երգը երգել որպես երգ, և՛ որպես պարերգ:

Ունկնդրել Ռ. Մելիքյանի «Մանուկն ու ջուրը» երգը, Յ. Բրամսի «Հունգարական պարը» Սովորել հայկական ժողովրդական «Լեպո լե, լե» երգը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվագագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է տեմպը:
2. Ի՞նչ պարի տեսակներ գիտեք:
3. Քանի՞ մասից է բաղկացած «Լեպո լե՛, լե՛»:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Որ երաժշտության կատարման արագությունը անվանում են տեմպ:
2. Որ պարերը լինում են տարբեր:
3. Որ «Լեպո լե՛, լե՛» երգը ունի երկմաս կառուցվածք:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Որոշել երաժշտության տեմպը:
2. Երաժշտության հնչյունների ներքո կատարել պարային շարժումներ:
3. «Լեպո լե՛, լե՛» երգի առաջին մասը երգի դանդաղ, երկրորդը՝ արագ:

Ունկնդրել Ա. Սպենդարյանի «Օրորոցայինը» թավջութակի կատարմամբ:

Սովորել Ա. Լուսինյանի «Բարձրիկ Հայաստան» երգը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվագագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է մեղեդին:
2. Ի՞նչ է տեմբրը:
3. Ո՞վ է «Բարձրիկ Հայաստան» երգի հեղինակը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Որ առանց բառերի երաժշտությունը անվանում են մեղեդի:
2. Որ երաժշտության հնչերանգը կոչվում է տեմբր:
3. Որ «Բարձրիկ Հայաստան» երգի հեղինակը Արեգ Լուսինյանն է:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքը կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Երգը կատարել առանց բառերի:
2. Ճանաչել որևէ երաժշտական գործիքի հնչերանգ:
3. Կատարել Արեգ Լուսինյանի «Բարձրիկ Հայաստան» երգը:

Կրկնել տարվա ընթացքում անցած նյութը՝ երաժշտատեսական գիտելիքները, երգերը և այլն:

Մասնակցել դաս-համերգին, երաժշտական ժամանցին և վիկտորինաներին:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվագագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Երաժշտության ի՞նչ տեսակներ գիտեք:
2. Ի՞նչ է ռիթմ:
3. Ի՞նչ է օպերան:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Որ երաժշտության տեսակներն են՝ երգը, պարը, քայլերգը:
2. Որ երկար և կարճ տևողությունների հաջորդականությունը անվանում են ռիթմ:
3. Որ օպերան ներկայացում է, որտեղ դերասանները իրար հետ խոսում են երգելով:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքը կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Տարբերել երգը, պարը, քայլերգը:
2. Բնական նվագարաններով նվագակցել երգը:
3. Ներկայացնել «Ճուտիկ» մանկական օպերայից որևէ երգ: